

เมลิอยโดสิส (Meliodosis)

ปี พ.ศ. 2548 สำนักระบาดวิทยา ได้รับรายงานโรคเมลิอยโดสิส จำนวน 421 ราย เสียชีวิต 2 ราย จาก 42 จังหวัด อัตราป่วย 0.68 อัตราตาย 0.003 ต่อประชากรแสนคน และอัตราป่วยต่อร้อยละ 0.48 เปรียบเทียบจำนวนผู้ป่วยในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา ตั้งแต่ปี พ.ศ.2543 ถึง พ.ศ.2547 มีรายงานผู้ป่วย 13 – 402 ราย (มัธยฐาน 312 ราย) ในปี พ.ศ. 2547 มีจำนวนผู้ป่วยสูงสุด 402 ราย เสียชีวิต 5 ราย อัตราป่วยต่อประชากรแสนคนในระยะเวลา 5 ปี อยู่ระหว่าง 0.02 – 0.64 (ค่ามัธยฐาน 0.36) ปี พ.ศ. 2548 มีจำนวนผู้ป่วยและอัตราป่วยต่อประชากรแสนคนสูงกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปีที่ผ่านมา (รูปที่ 1)

ผู้ป่วยสูงสุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 266 ราย ไม่มีผู้เสียชีวิต รองลงมาคือ ภาคเหนือ 114 ราย ไม่มีผู้เสียชีวิต ภาคกลาง 38 ราย เสียชีวิต 2 ราย ภาคใต้ 3 ราย ไม่มีผู้เสียชีวิต อัตราป่วยต่อประชากรแสนคนตามรายภาคเท่ากับ 1.25, 0.96, 0.18 และ 0.04 ตามลำดับ (รูปที่ 2)

จังหวัดที่รายงานผู้ป่วยสูงสุด 10 อันดับแรก ได้แก่ ลำปาง 77 ราย อุบลราชธานี 45 ราย ศรีสะเกษ 37 ราย นครราชสีมา 27 ราย อำนาจเจริญ 25 ราย บุรีรัมย์ 20 ราย ร้อยเอ็ด 20 ราย สุรินทร์ 18 ราย ขอนแก่น 17 ราย และ ปราจีนบุรี 12 ราย เปรียบเทียบอัตราป่วยต่อประชากรแสนคนสูงสุด 10 จังหวัดแรก ได้แก่ จังหวัดลำปาง (9.90) อำนาจเจริญ (6.79) มุกดาหาร (3.30) ปราจีนบุรี (2.68) ศรีสะเกษ (2.57) อุบลราชธานี (2.54) หนองบัวลำภู (1.82) ระยอง (1.63) ร้อยเอ็ด (1.53) และสุรินทร์ (1.31) ตามลำดับ (รูปที่ 3)

ฤดูกาลการระบาด พบผู้ป่วยสูงระหว่างเดือนกรกฎาคมถึงเดือนพฤศจิกายน (44 – 59 ราย) สูงสุดในเดือนกันยายน จำนวน 59 ราย แล้วลดลงในเดือนธันวาคม พบผู้ป่วย 31 ราย (รูปที่ 4)

ผู้ป่วย เป็นเพศชาย 262 ราย เพศหญิง 159 ราย อัตราส่วนชายต่อหญิงเท่ากับ 1.65 : 1 พบผู้ป่วยทุกกลุ่มอายุ พบผู้ป่วยมากกลุ่มวัยกลางคนและกลุ่มสูงอายุ ดังนี้ กลุ่มอายุ 45 – 54 ปี จำนวน 104 ราย และรองลงมาคือ กลุ่มอายุ 55 – 64 ปี จำนวน 94 ราย, กลุ่มอายุตั้งแต่ 65 ปีขึ้นไป จำนวน 73 ราย, กลุ่มอายุ 35 – 44 ปี จำนวน 69 ราย, กลุ่มอายุ 25 – 34 ปี จำนวน 27 ราย, กลุ่มอายุ 0 – 4 ปี จำนวน 17 ราย, กลุ่มอายุ 5 – 9 ปี จำนวน 15 ราย, กลุ่มอายุ 15 – 24 ปี จำนวน 12 ราย และกลุ่มอายุ 10 – 14 ปี จำนวน 10 ราย เปรียบเทียบอัตราป่วยต่อประชากรแสนคนจำแนกตามกลุ่มอายุ พบว่า กลุ่มอายุ 55 – 64 ปี มีอัตราป่วยสูงสุดคือ 2.06 รองลงมาตาม

ลำดับได้แก่ กลุ่มอายุตั้งแต่ 65 ปีขึ้นไป อัตราป่วย 1.58, กลุ่มอายุ 45 – 54 อัตราป่วย 1.32, กลุ่มอายุ 35 – 44 ปี อัตราป่วย 0.64, กลุ่มอายุ 0 – 4 ปี อัตราป่วย 0.43, กลุ่มอายุ 5 – 9 ปี อัตราป่วย 0.32, กลุ่มอายุ 25 – 34 ปี อัตราป่วย 0.24, กลุ่มอายุ 10 – 14 ปี อัตราป่วย 0.21 และกลุ่มอายุ 15 – 24 ปี อัตราป่วย 0.12 (รูปที่ 5)

ผู้ป่วยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรวม จำนวน 255 ราย (ร้อยละ 60.57) รองลงมาได้แก่ รับจ้าง จำนวน 48 ราย (ร้อยละ 11.40), งานบ้าน จำนวน 31 ราย (ร้อยละ 7.36) และ นักเรียน จำนวน 13 ราย (ร้อยละ 3.09) ผู้ป่วยได้รับการรักษาประเภทผู้ป่วยนอก 194 ราย (ร้อยละ 46.08) ผู้ป่วยใน 227 ราย (ร้อยละ 53.92)

ผู้เสียชีวิต 2 ราย เป็นเพศชาย 1 ราย เพศหญิง 1 ราย อยู่ใน กลุ่มอายุ 0 – 4 ปี 1 ราย และกลุ่มอายุ 35 – 44 ปี 1 ราย

ผู้เรียบเรียง: นายแพทย์ขงเจือ เหล่าศิริถาวร

Fig. 1 Reported Cases of Melioidosis per 100,000 Population, by Year, Thailand, 1996 - 2005.

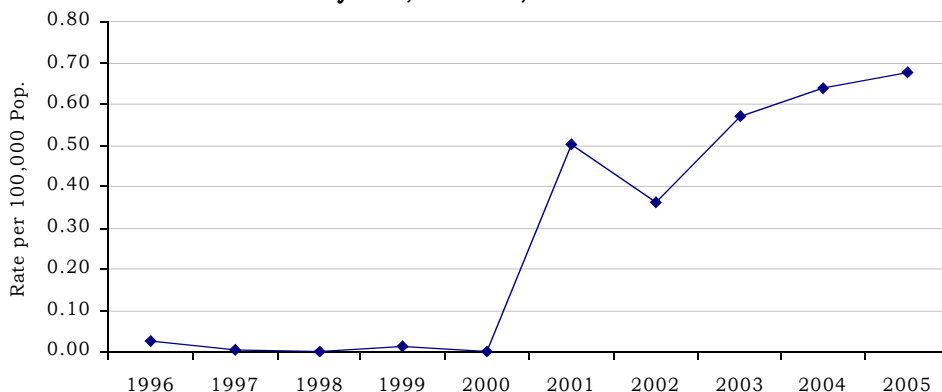


Fig. 2 Reported Cases of Melioidosis per 100,000 Population, by Region, Thailand, 2001 - 2005.

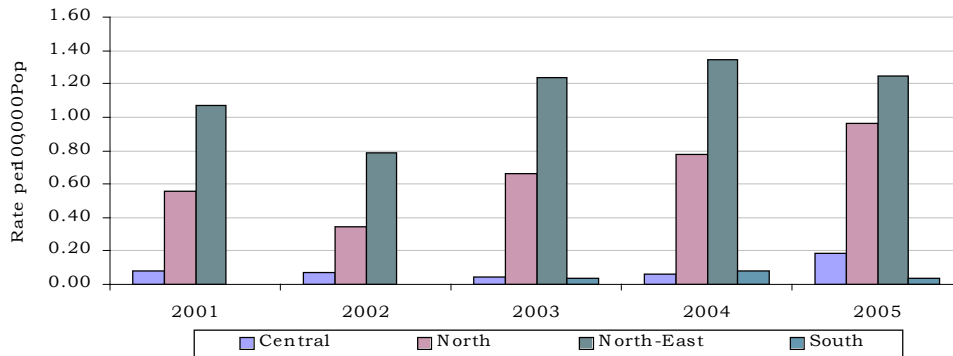


Fig. 4 Reported Cases of Melioidosis by Month, Thailand, 2001 - 2005.

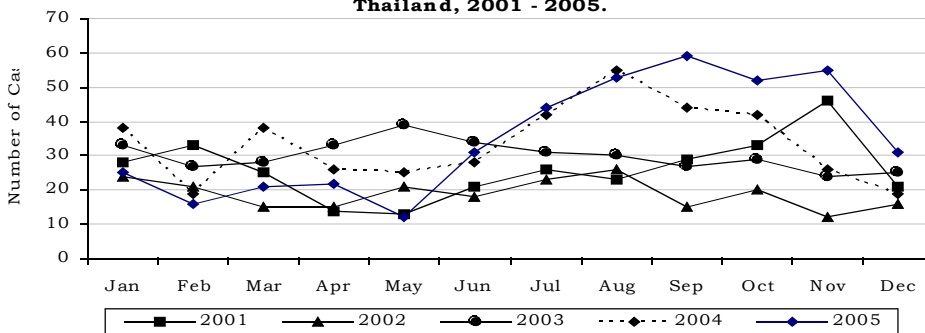
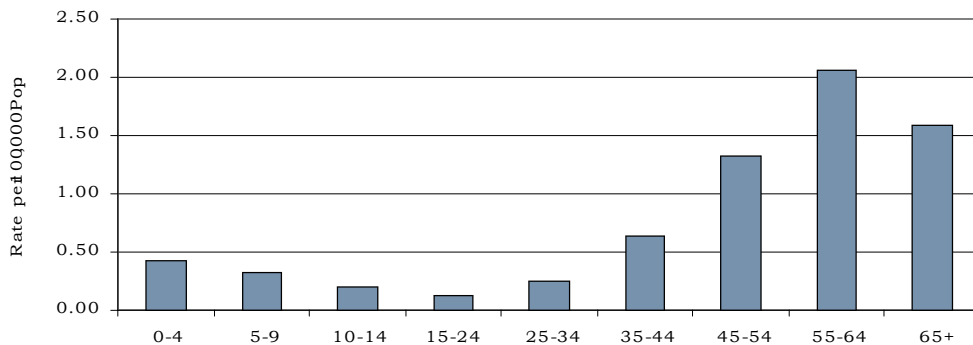
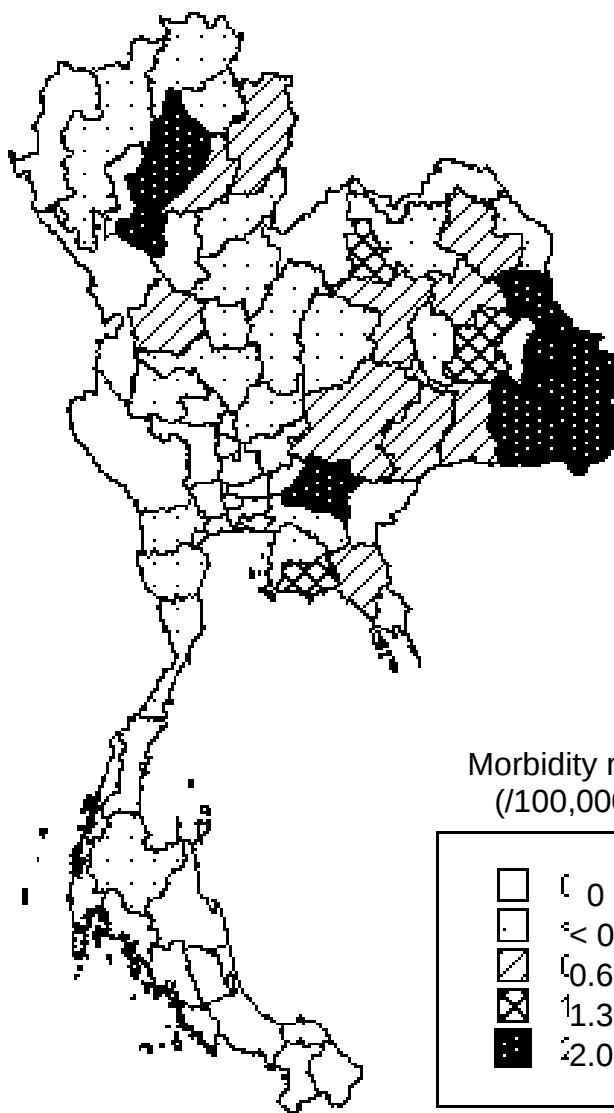


Fig. 5 Reported Cases of Melioidosis per 100,000 Population, by Age - Group, Thailand, 2005.



**Fig. 3 Reported Cases of Melioidosis per 100,000
Population by Province, Thailand, 2005.**



Top Ten Leading Rate

1. Lampang	9.90
2. Amnat Charoen	6.79
3. Mukdahan	3.30
4. Prachin Buri	2.68
5. Si Sa Ket	2.57
6. Ubon Ratchathani	2.54
7. Nong Bua Lam Phu	1.82
8. Rayong	1.63
9. Roi Et	1.53
10. Surin	1.31

Morbidity rate (/100,000) Number of provinces

	< 0	(34)
	< 0.68	(23)
	0.68 – 1.36	(10)
	1.37 – 2.04	(3)
	≥ 2.05 +	(6)